

III

(Parengiamieji aktai)

AUDITO RŪMAI

NUOMONĖ Nr. 6/2020

(pagal SESV 287 straipsnio 4 dalį ir 322 straipsnio 1 dalies a punktą)

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (COM(2020) 408 final)

(2020/C 350/01)

TURINYS

	<i>Dalis</i>	<i>Puslapis</i>
Santrauka	I-V	3
Įvadas	1-6	3
Bendrosios pastabos. RRF struktūra	7-23	5
Tikslai ir skirtingų finansavimo šaltinių koordinavimas	7-14	5
Siūlomos pagalbos sumos pakankamumas	15-18	7
Valdymas ir audito tvarka	19-23	9
Finansiniai įnašai ir paskirstymo procesas	24-36	10
Didžiausias finansinis įnašas	24-30	10
Finansinio įnašo skyrimas	31-33	13
Skolinimosi operacijos	34-36	15
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai	37-46	15
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų rengimas ir priėmimas	37-41	15
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimas	42-44	18
Sąsaja su Europos semestru	45-46	18
Finansinės nuostatos	47-50	19
Sprendimų dėl mokėjimo prašymų priėmimo procedūra	47-50	19
Ataskaitų teikimas, stebėjimas ir vertinimai	51-59	20
Valstybių narių ataskaitų teikimas Komisijai	51-52	20
Stebėjimo ir vertinimo veiksmingumas	53-57	20
Vertinimai	58-59	21
Baigiamosios pastabos	60-63	21

	<i>Dalis</i>	<i>Puslapis</i>
I priedas. Priemonės „Next Generation EU“ programų biudžetų apžvalga, remiantis Komisijos pasiūlymu ir Europos Vadovų Tarybos išvadomis		23
II priedas. Europos Komisijos pasiūlymas, palyginti su Europos Vadovų Tarybos pasiūlymu		24
III priedas. Kitos susijusios Audito Rūmų nuomonės		27
IV priedas. RRP įvertinimas		28

Santrauka

I. 2020 m. gegužės mėn. Komisija pasiūlė reglamentą, kuriuo siekiama nustatyti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (angl. *Recovery and Resilience Facility*, RRF). Šios priemonės tikslas – teikti negrąžintiną finansinę paramą ir paskolas valstybėms narėms, siekiant sušvelninti COVID-19 krizės poveikį ir padaryti jas atsparesnes ateityje.

II. Atsižvelgiant į Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komiteto prašymą, šioje nuomonėje siekiama pateikti RRF bendros struktūros, siūlomų priemonių tinkamumo ir galimų rizikų, kylančių ją įgyvendinant, atitikties ir patikimo finansų valdymo, taip pat jos ataskaitų teikimo ir stebėjimo mechanizmų įvertinimą. Joje apsiribojama Komisijos pasiūlymu, tačiau atsižvelgiama ir į susijusį politinį susitarimą, kuris buvo pasiektas liepos 21 d. Europos Vadovų Taryboje.

III. Darome išvadą, kad RRF gali padėti valstybėms narėms sušvelninti pandemijos ekonominį ir finansinį poveikį. Teigiamai vertiname tai, kad šis pasiūlymas grindžiamas esamais mechanizmais, pavyzdžiui, Bendrųjų nuostatų reglamentu (BNR) ir Europos semestru, ir taip skatinama sinergija ir mažinama administracinė našta tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu. Be to, įtraukus valstybes nares, kaip nustatyta šiame pasiūlyme, veikiausiai padidėtų atsakomybė ir būtų suteikta galimybė atsižvelgti į konkrečių šalių aplinkybes.

IV. Tačiau pažymime, kad RRF apimtis ir tikslai yra gana platūs, kad jie iš dalies sutampa su kitomis finansavimo priemonėmis ir kad į juos nevisiškai atsižvelgiama paskirstant finansinį įnašą. Savalaikis įgyvendinimas gali būti sudėtingas dėl lėšų panaudojimo problemų valstybių narių lygmeniu ir sudėtingų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų (angl. *Recovery and Resilience Plans*, RRP) vertinimo procedūrų. Atsižvelgdami į šį kontekstą, norėtume pabrėžti veiksmingų kovos su sukčiavimu ir pažeidimais priemonių svarbą, siekiant mažinti rizikas, susijusias su dideliais papildomais ištekliais, kurie turi būti panaudoti per trumpą laiką, kaip yra ir RRF atveju. Be to, RRF veiksmingumo stebėjimui gali trukdyti jos plataus užmojo ir aukšto lygio tikslai kartu su ataskaitų teikimo sistemos trūkumais. Galiausiai, pasiūlyme nėra aiškiai apibrėžtas Europos Parlamento vaidmuo biudžeto procese ir Europos Audito Rūmų (Audito Rūmų) teisės atlikti auditą.

V. Remdamiesi savo pastebėjimais, manome, kad pasiūlymą būtų galima toliau tobulinti:

- kuriant tinkamus mechanizmus, kuriais būtų užtikrinamas koordinavimas su kitais ES finansavimo šaltiniais ir papildomumas,
- labiau susiejant RRF ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo tikslus su įnašo raktais,
- kuo labiau supaprastinant RRP ir mokėjimo prašymų procedūras, kad būtų sumažinta administracinė našta ir sudarytos palankesnės sąlygos lėšų panaudojimui,
- persvarstant ataskaitų teikimo ir vertinimo dažnumą bei terminus ir nustatant tinkamus bendrų RRF pasiekimų rodiklius,
- apibrėžiant Europos Parlamento vaidmenį biudžeto procese ir aiškiai nustatant Audito Rūmų teises atlikti auditą.

Įvadas

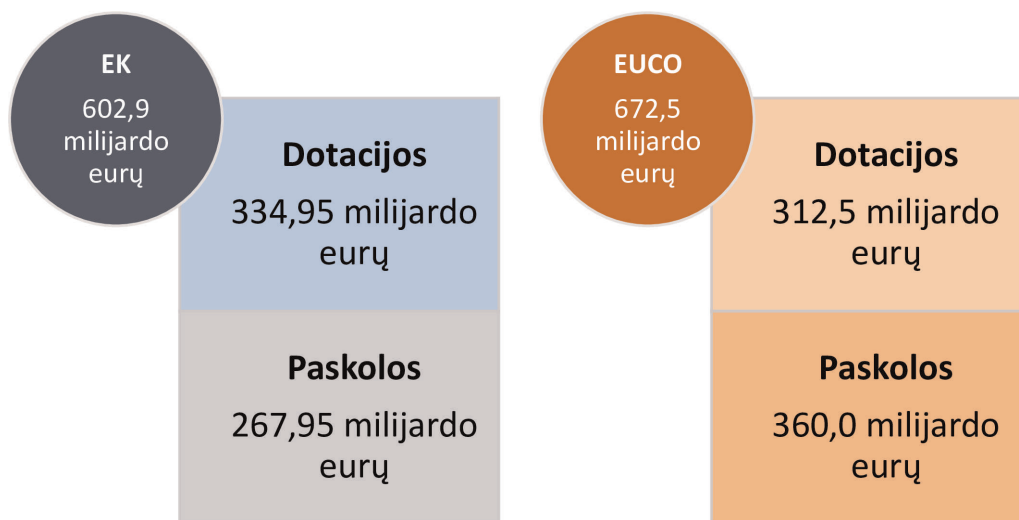
1. Dėl izoliavimo priemonių, kurių imtasi nuo COVID-19 pandemijos protrūkio šių metų pradžioje, visoje ES daugelis verslo subjektų prarado daug pajamų, padidėjo nedarbas ir padaugėjo neveiksnių paskolų. Siekdamos įveikti šiuos sunkumus, valstybės narės ir Europos Sąjunga (ES) ėmėsi tam tikrų priemonių, kuriomis siekiama remti namų ūkių pajamas ir padengti sveikatos priežiūros išlaidas, išlaikyti darbo vietas ir apsaugoti verslo subjektus.

2. Gegužės mėn. pabaigoje Komisija pasiūlė plataus masto dokumentų rinkinį⁽¹⁾, kuriame derinama nauja 1 100 milijardų eurų vertės 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa (DFP) ir 750 milijardų eurų vertės vienkartinės skubios paramos priemonė „Next Generation EU“ (NGEU) (žr. I priedą). NGEU tikslas – remti valstybes nares siekiant mažinti socialinį ir ekonominį pandemijos poveikį, atgaivinti ekonomiką ir sugrįžti prie tvaraus jos augimo.

3. Šios nuomonės dalykas yra ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (RRF)⁽²⁾, kuri yra NGEU dalis. Bendras RRF biudžetas, sudarantis daugiau nei 600 milijardų eurų einamosiomis kainomis, sudaro apie 80 % NGEU biudžeto ir atitinka daugiau kaip pusę siūlomos naujos DFP. Pagal RRF numatoma teikti didelio masto finansinę paramą viešosioms investicijoms ir reformoms, kad valstybių narių ekonomikos taptų atsparesnės ir geriau pasirengusi ateičiai. Ji apima tiek dotacijas, tiek paskolas valstybėms narėms (**1 diagrama**).

1 diagrama

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė: Komisijos pasiūlymas ir Europos Vadovų Tarybos išvados

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos pasiūlymu dėl RRF (einamosiomis kainomis; 2018 m. kainomis dotacijoms skirtos sumos sudaro 310,0 milijardo eurų, paskoloms – 250,0 milijardo eurų) ir 2020 m. liepos 21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadomis dėl ekonomikos gaivinimo plano ir 2021–2027 m. DFP (2018 m. kainomis).

4. RRF bus įgyvendinama kartu su kitomis programomis, vykdomomis pagal NGEU (REACT-EU pagal struktūrinius ir sanglaudos fondus ir iš dalies pakeistais pasiūlymais dėl ESIF ir programos „InvestEU“), ir kitomis ES priemonėmis, susijusiomis su atsaku į COVID-19 (pavyzdžiui, Europos laikinos paramos priemone nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti (SURE), Europos investicijų banko ir Europos stabilumo mechanizmo finansavimu, teikiamu verslo subjektams ir valstybėms narėms, ir ECB specialiąja pandemine pirkimo programa).

5. 2020 m. liepos 17 d. Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komitetas paprašė Audito Rūmų pateikti nuomonę dėl Komisijos pasiūlymo dėl RRF nustatymo. Šios nuomonės tikslas – įvertinti RRF struktūrą, siūlomų priemonių tinkamumą, galimas rizikas ir stebėjimo bei ataskaitų teikimo mechanizmus. Joje apsiribojama Komisijos pasiūlymu, tačiau atsižvelgiama ir į susijusį politinį susitarimą, kuris buvo pasiektas liepos 21 d. Europos Vadovų Taryboje⁽³⁾ (žr. II priedą).

⁽¹⁾ Europos Komisija, „ES biudžetas Europos ekonomikos gaivinimo planui įgyvendinti“, 2020 m. gegužės 27 d. (COM(2020) 442 final).

⁽²⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas 2020/0104 (COD) dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, 2020 m. gegužės 28 d. (COM(2020) 408 final).

⁽³⁾ Europos Vadovų Taryba, Išvados dėl ekonomikos gaivinimo plano ir 2021–2027 m. DFP, 2020 m. liepos 17–21 d., EUCO 10/20.

6. Šia nuomone papildomos mūsų parengtos kitos nuomonės dėl teisinės valstybės, BNR, REACT-EU, Teisingos pertvarkos fondo ir Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės (žr. III priedą).

Bendrosios pastabos. RRF struktūra

Tikslai ir skirtingų finansavimo šaltinių koordinavimas

Komisijos pasiūlymo 3, 4, 6, 8 ir 22 straipsniai

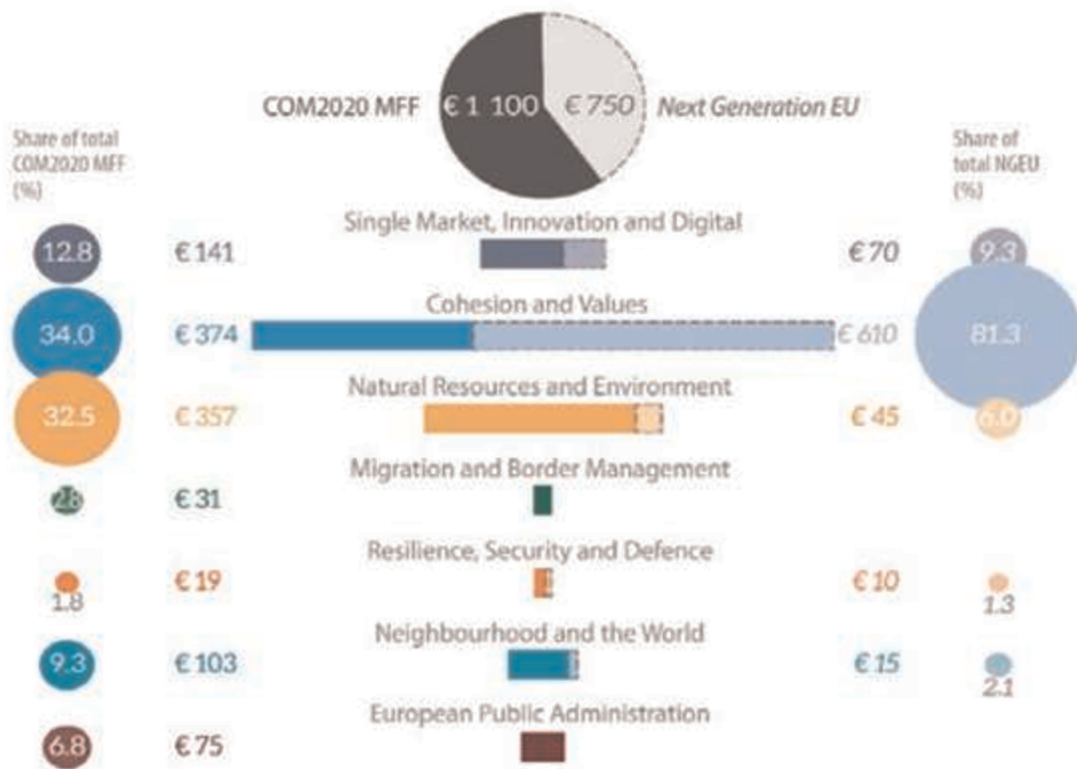
Svarbiausi klausimai

- Dėl RRF taikymo srities ir tikslų dalinio sutapimo su kitomis ES programomis kyla dvigubo finansavimo ir konkurencijos rizikos.
- Reikia tvirtesnės sąsajos su ES tikslais ir prioritetais.
- Galėtų būti toliau stiprinamas Sąjungos finansavimo šaltinių papildomumas ir suderinamumas.

7. NGEU, įskaitant RRF, skirta padėti siekti ES sanglaudos, tvarumo ir skaitmeninimo tikslų. Ja bus remiama veikla pagal DFP išlaidų kategoriją „Sanglauda ir vertybės“, taip pat pagal kategorijas „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“ ir „Gamtos išteklių ir aplinka“ (2 diagrama).

2 diagrama

NGEU stiprinamos 2021–2027 m. DFP išlaidų kategorijos (milijardais eurų, 2018 m. kainomis)

8. RRF taikymo sritis ⁽⁴⁾, taip pat bendrieji ir konkretūs tikslai ⁽⁵⁾ yra apibrėžti Komisijos pasiūlyme. Taikymo sritis apima įvairias politikos sritis, susijusias su ekonomine, socialine ir teritorine sanglauda, žaliaja ir skaitmenine pertvarka, sveikata, konkurencingumu, atsparumu, našumu, švietimu ir išūdziais, moksliniais tyrimais ir inovacijomis, pažangiu, tvariu ir integraciniu augimu, darbo vietomis ir investicijomis ir finansų sistemų stabilumu. RRF bendrasis tikslas – skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą didinant valstybių narių atsparumą ir gebėjimą prisitaikyti, mažinant socialinį ir ekonominį krizės poveikį ir remiant žaliają ir skaitmeninę pertvarką ⁽⁶⁾.

9. Taikymo sritis ir tikslai yra gana platus ir apima labai įvairias politikos sritis. Todėl ne visi šie tikslai gali būti įgyvendinami vienodu mastu, o kai kurių tikslų gali būti siekiama kitų tikslų sąskaita (pavyzdžiui, ekonominės sanglaudos tikslo gali būti siekiama žaliosios pertvarkos tikslo sąskaita). Be to, nesama nei tikėtinų rezultatų kiekybinio įvertinimo ES lygmeniu, nei lėšų paskirstymo skirtingiems tikslams, todėl gali sumažėti RRF veiksmingumas.

10. Pasiūlyme RRF susiejama su aukšto lygio ES tikslais, pavyzdžiui, tvariu atsigavimu ir ekonomine ir socialine konvergencija ⁽⁷⁾, taip pat žaliuoju kursu ir skaitmenine transformacija ⁽⁸⁾. Tačiau ši sąsaja galėtų būti toliau stiprinama praktiškai, pavyzdžiui, nustatant privalomus bendrus rodiklius. Taip būtų sumažinta silpnos tarpinių ir siektinų reikšmių, nustatytų atskiruose RRF, ir bendresnių tikslų RRF lygmeniu arba net ES lygmeniu sąsajos rizika.

11. Bet kokia parama pagal RRF, skiriama reformoms ir investiciniams projektams finansuoti, turėtų būti papildoma parama, teikiama pagal kitus Sąjungos fondus ir programas, tačiau ja neturėtų būti padengiamos tos pačios išlaidos ⁽⁹⁾. RRF tikslai sutampa su kitų ES programų tikslais, o tai turi pranašumų, susijusių su papildomumu ir sinergija. Tačiau dėl to didėja dvigubo finansavimo rizika ir įvairių programų tarpusavio konkurencija, visų pirma tuomet, kai schema apims projektus, kurie yra galimai tinkami finansuoti pagal kitas politikos sritis, pavyzdžiui, sanglaudos, transporto, energetikos ir mokslinių tyrimų.

12. Todėl būtina turėti veiksmingus įvairių Sąjungos programų ir priemonių koordinavimo mechanizmus, kuriais būtų siekiama, be kita ko, užtikrinti papildomumą, nuoseklumą ir glaudų bendradarbiavimą siekiant šiuo pasiūlymu nustatytų tikslų ⁽¹⁰⁾. Palankiai vertiname Komisijos ketinimą kurti šiuos mechanizmus konsultuojantis su valstybėmis narėmis.

13. Komisijos pasiūlyme leidžiama perkelti išteklius į RRF iš pasidalijamojo valdymo programų ⁽¹¹⁾, jeigu tam netaikomos tam tikros sąlygos ir apribojimai pagal pasiūlymą, tačiau galėtų būti taikomos tam tikros sąlygos ir apribojimai, nustatyti atitinkamuose jų reglamentuose, pavyzdžiui, Bendrųjų nuostatų reglamente (BNR) dėl Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų). Dėl galimybės perkelti lėšas jos gali būti perkeliamos į programas, kurioms taikoma mažiau sąlygų ar kurios turi daugiau pranašumų, susijusių su išlaidomis. Pavyzdžiui, lėšų perkėlimu galimai būtų galima pakenkti apsaugos priemonėms, būdingoms veiksnių programoms, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, arba atsirastų galimybė išvengti bendro finansavimo, kurio kitu atveju būtų reikalaujama iš valstybių narių. Todėl turėtų būti apsvaistyta galimybė RRF reglamente nustatyti konkrečias lėšų perkėlimo sąlygas ir didžiausią sumą.

14. Nors kai kurie RRF ir DFP struktūrinių fondų tikslai yra bendri, RRF pagrįsta kitokiu tikslu ir lėšų panaudojimo logika. RRF siekiama remti plataus masto reformų ir investicines programas remiantis pažangos tarpinėmis reikšmėmis, o DFP struktūrinių fondų lėšomis kompensuojamos su konkrečia programa arba projektu susijusios išlaidos. Tai gali būti sunku įgyvendinti praktiškai, nes tam reikia derinti skirtingas tikslų ir rodiklių sistemas, ir gali trukdyti valstybėms narėms veiksmingai koordinuoti du finansavimo srautus.

⁽⁴⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 3 straipsnis.

⁽⁵⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 4 straipsnis.

⁽⁶⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 14 konstatuojamoji dalis.

⁽⁷⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 5 konstatuojamoji dalis.

⁽⁸⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 6 konstatuojamoji dalis.

⁽⁹⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 8 straipsnis.

⁽¹⁰⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 22 straipsnis.

⁽¹¹⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 6 straipsnis.

Siūlomos pagalbos sumos pakankamumas

Komisijos pasiūlymo 5 straipsnis

Svarbiausi klausimai

- RRF bus gerokai padidinta skiriamų lėšų suma, visų pirma 2021–2022 m.
- Sunku įvertinti siūlomos sumos pakankamumą, nes tikslai yra gana platūs, o COVID-19 ekonominis poveikis vis dar reiškiasi.

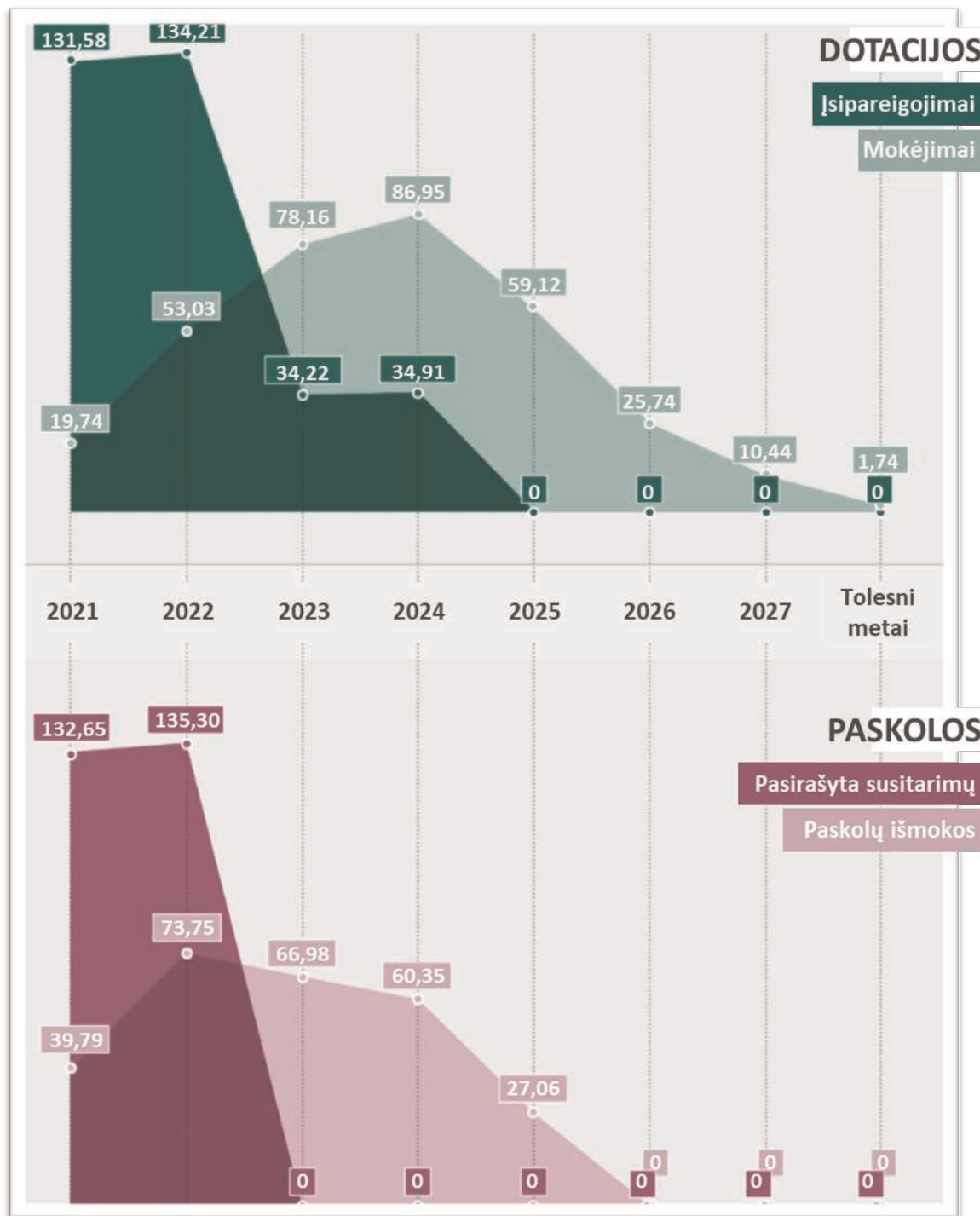
15. Remdamasi nauju 2020 m. gegužės mėn. Komisijos DFP pasiūlymu, 2021–2027 m. laikotarpiu ES skiria 1 800 milijardų eurų (pagal naują DFP ir NGEU kartu paėmus). Pagal NGEU suteikiama 750 milijardų eurų papildomo finansavimo, o tuo pat metu DFP dydis buvo sumažintas beveik 35 milijardais eurų, palyginti su 2018 m. gegužės mėn. Komisijos pasiūlymu, ir beveik 224 milijardais eurų, palyginti su 2018 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento pateiktu pasiūlymu ⁽¹²⁾.

16. Atsižvelgiant į tai, kad 60 % pagal RRF suteikiamų dotacijų (arba 70 %, remiantis Tarybos išvadomis) turės būti paskirta 2021–2022 m., tuo laikotarpiu turimos lėšos bus beveik dvigubai didesnės už įprastą metinį finansavimą pagal DFP, sudarantį maždaug 150 milijardų eurų (žr. **3 diagramą**).

⁽¹²⁾ Europos Parlamentas, EPRS, *Negotiations on the next MFF and the EU recovery instrument - Key issues ahead of the July European Council*, p. 4, 2020 m. liepos mėn.

3 diagrama

Apskaičiuotas metinis RRF lėšų išmokėjimas (milijardais eurų, 2018 m. kainomis)

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos pasiūlymu dėl RRF, p. 40.

17. Pažymime, kad RRF pakankamumas šalinti COVID-19 krizės padarinius neturėtų būti nagrinėjamas atskirai, nes RRF yra įvairių priemonių, kurių imamasi tiek ES, tiek nacionaliniu lygmeniu, dalis, o krizės poveikio valstybių narių ekonomikai dar negalima įvertinti. Suprantame, kad rengiant Komisijos pasiūlymą dėl RRF nustatymo buvo atliekamas specialus poveikio vertinimas ir buvo konsultuojamasi su suinteresuotosiomis šalimis, nes reaguojant į COVID-19 buvo būtina skubiai parengti teisėkūros aktą.

18. Komisijos tarnybų darbiname dokumente ⁽¹³⁾ stengiamasi nustatyti gaivinimo poreikius ES po COVID-19 krizės. Tačiau jame nėra pakankamai informacijos apie tai, kaip Komisija nustatė bendrą sumą, kurios reikia RRF, arba paskoloms ar dotacijoms skirtas dalis. Be to, dėl gana plačios šios priemonės taikymo srities ir plataus masto bendrų tikslų sunku kiekybiškai įvertinti paramos dydį, kurio reikia šiems tikslams pasiekti. Dėl to gali padidėti rizika, kad suinteresuotųjų subjektų lūkesčiai viršys pagrįstą lygį.

Valdymas ir audito tvarka

Komisijos pasiūlymo 7 ir 9 straipsniai

Svarbiausi klausimai

- RRF taikomos patikimo ekonomikos valdymo taisyklės, nustatytos pagal BNR, taigi ji yra grindžiama jau egzistuojančiais mechanizmais.
- Europos Parlamento vaidmuo biudžeto procese nėra aiškiai apibrėžtas.
- Siūlomame reglamente nėra aiškiai nustatytos Audito Rūmų teisės atlikti auditą.
- Kad būtų galima veiksmingai šalinti naujas rizikas, turi būti stiprinamos kovos su sukčiavimu ir pažeidimais priemonės.

19. Pagal Komisijos pasiūlymą, RRF taikomos ekonomikos valdymo taisyklės, nustatytos pagal struktūrinių ir sanglaudos fondų BNR ⁽¹⁴⁾, ir šią priemonę Komisija turi įgyvendinti taikydama tiesioginio valdymo principą pagal Finansinį reglamentą ⁽¹⁵⁾. Taigi RRF yra integruoti jau egzistuojantys elementai ir ji sukurta taip, kad būtų galima panaudoti Finansiniame reglamente nustatytus mechanizmus.

20. Tačiau kadangi RRF yra finansuojama pagal ES ekonomikos gaivinimo priemonę ir todėl SESV 311 straipsnio 2 dalies prasme sudaro kitas pajamas, ji nėra ES biudžeto dalis. Tai reiškia, kad iš esmės pasikeitė tai, kaip ES išlaidos bus finansuojamos kitos DFP laikotarpiu.

21. Pasiūlyme teigiama, kad Komisija RRF įgyvendins taikydama tiesioginio valdymo principą pagal Finansinį reglamentą, tačiau aiškiai nenurodoma, ar šiai priemonei bus taikomos Finansinio reglamento nuostatos, susijusios su biudžeto sudarymo ir biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūromis. Nuolat kartojome, kad skirtingoms ES finansinėms priemonėms turėtų būti taikomi tie patys atskaitomybės ir skaidrumo principai ⁽¹⁶⁾. Todėl laikomės nuomonės, kad reglamente turėtų būti aiškiai nustatytas Europos Parlamento vaidmuo atliekant biudžeto sudarymo ir jo įvykdymo patvirtinimo procedūras.

22. Suprantame, kad pagal SESV 287 straipsnio 1 dalį Audito Rūmai turi teisę audituoti bet kokias Sąjungos pajamas arba išlaidas pagal RRF. Nors RRF bus įgyvendinama ne iš ES biudžeto, vis dėlto dėl aiškumo rekomenduojame, kad į siūlomą reglamentą būtų įtraukta konkreti nuostata, kurioje būtų aiškiai numatyta Audito Rūmų teisė atlikti pagal RRF suteiktų dotacijų ir paskolų auditą.

⁽¹³⁾ Europos Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Europos ekonomikos atsigavimo poreikių nustatymas“, 2020 m. gegužės 27 d. (SWD(2020) 98 final).

⁽¹⁴⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 9 straipsnis.

⁽¹⁵⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 7 straipsnis.

⁽¹⁶⁾ Audito Rūmai, apžvalginis pranešimas dėl Komisijos pasiūlymo dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos; padėties apžvalga: „Spragos, veiksnių dubliavimas ir uždaviniai: ES atskaitomybės ir viešojo audito sistemos padėties apžvalga“; Nuomonė Nr. 2/2018 „Su auditu ir atskaitomybe susiję svarstymai dėl 2017 m. gruodžio 6 d. pasiūlymo įsteigti Europos valiutos fondą Sąjungos teisiniu pagrindu“.

23. Kaip jau minėjome, skiriant didelį papildomų išteklių kiekį, kurį reikia išleisti per trumpą laiką, didėja spaudimas kontrolės sistemoms ⁽¹⁷⁾. Ankstesnėje ataskaitoje nustatėme keletą trūkumų, darančių poveikį kovos su sukčiavimu valdymo procesui, ir paragino Komisiją ir vadovaujančiąsias institucijas stiprinti sukčiavimo nustatymą, reagavimą į jį ir valstybių narių įstaigų veiklos koordinavimą ⁽¹⁸⁾. Atsižvelgdami į tai, palankiai vertiname Komisijos ketinimą toliau stiprinti kovos su sukčiavimu ir pažeidimais priemones ⁽¹⁹⁾, tačiau šiame etape negalime padaryti išvados, ar tikėtina, kad jos bus pakankamos pažeidimų ir sukčiavimo rizikai pašalinti. Todėl privalome pabrėžti veiksmingų vidaus kontrolės ir kovos su sukčiavimu priemonių svarbą siekiant pašalinti naujas rizikas, kylančias dėl ekonomikos skatinimo priemonių, pavyzdžiui, RRF.

Finansiniai įnašai ir paskirstymo procesas

Didžiausias finansinis įnašas

Komisijos pasiūlymo 10 straipsnis

Svarbiausi klausimai

- Finansinis įnašas (dotacijos) tik iš dalies atspindi COVID-19 poveikį.
- Siūlomoje formulėje nevisiškai atspindimi RRF tikslai didinti atsparumą ir remti atsigavimą.

24. Komisijos taikoma didžiausio dotacijoms skirto finansinio įnašo apskaičiavimo metodika grindžiama valstybių narių gyventojų skaičiumi, atvirkštiniu bendruoju vidaus produktu (BVP) vienam gyventojui ir santykinu nedarbo lygiu 2015–2019 m. laikotarpiu.

25. Nors RRF buvo nustatyta reaguojant į vidutinės trukmės ir ilgalaikius COVID-19 krizės padarinius, tai tik iš dalies atspindi finansiniame įnaše, nes paskirstymas yra pagrįstas prieš krizę buvusiais, o ne su COVID-19 susijusiais trūkumais. Todėl iš dešimties valstybių narių, kurioms skiriamos didžiausios RRF dotacijos, keturiose BVP nuosmukis 2020 m. turėtų būti mažesnis už ES vidurkį, sudarantį maždaug 7 % (žr. 4 diagramą).

26. Nors į Europos Vadovų Tarybos išvadą įtraukta didžiausio finansinio įnašo peržiūra siekiant atsižvelgti į COVID-19 poveikį, ji bus taikoma tik 30 % lėšų, kurios bus skirtos 2023 m.

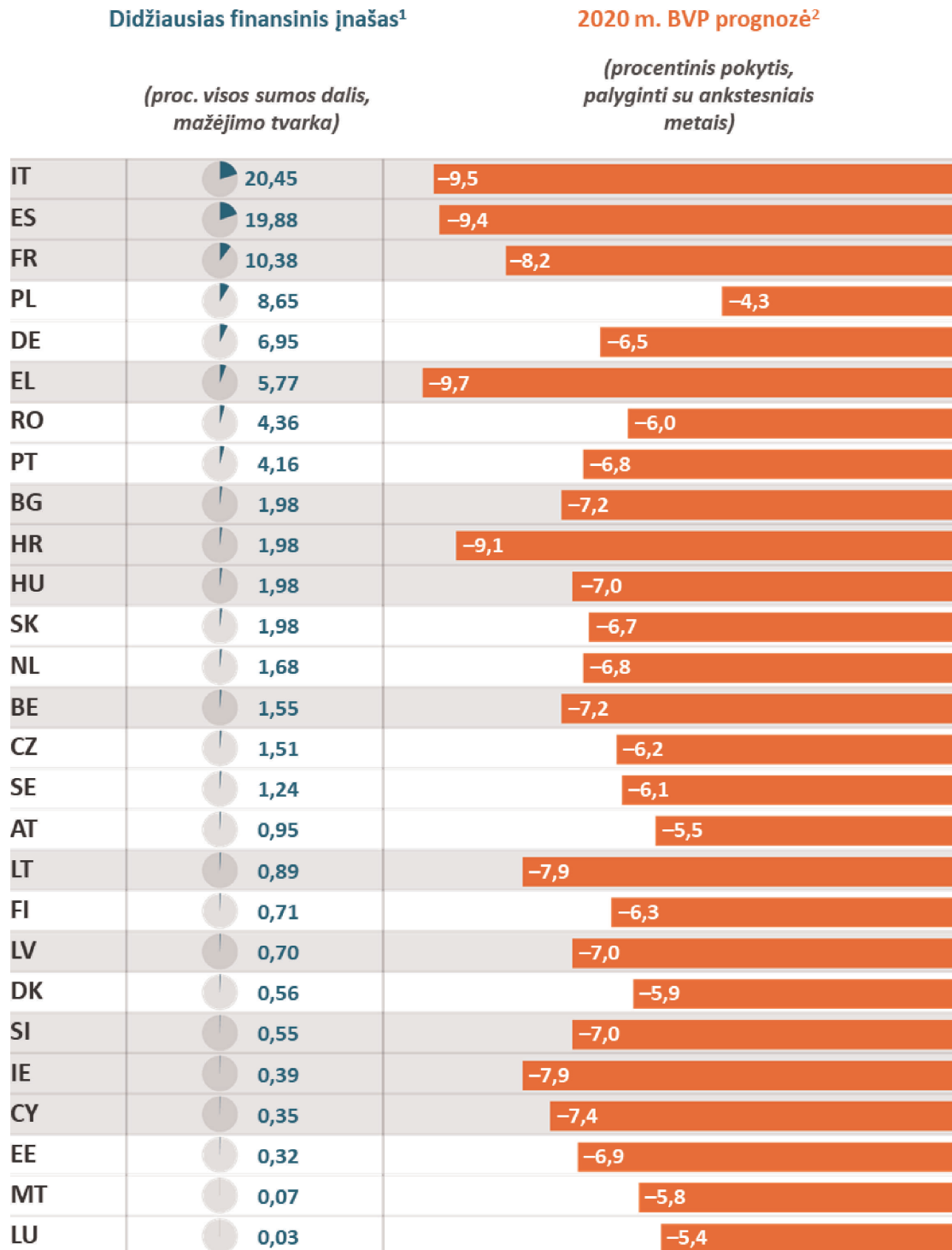
⁽¹⁷⁾ Audito Rūmai, Nuomonė Nr. 4/2020 dėl siūlomo REACT-EU reglamento ir Bendrųjų nuostatų reglamento, kuriuo reglamentuojami ESI fondai, 20 dalis.

⁽¹⁸⁾ Audito Rūmai, Specialioji ataskaita Nr. 06/2019 „Sukčiavimo panaikinimas ES sanglaudos politikos srityje. Vadovaujančiosios institucijos turi stiprinti aptikimą, atsaką ir koordinavimą“, 79 dalis ir rekomendacijos.

⁽¹⁹⁾ Europos Komisija, „ES biudžetas Europos ekonomikos gaivinimo planui įgyvendinti“, 2020 m. gegužės 27 d. (COM(2020) 442 final).

4 diagrama

Didžiausias RRF finansinis įnašas, palyginti su 2020 m. BVP prognoze, pagal valstybes nares

Pastaba. Remiantis Europos Komisijos pavasario prognoze, pilka spalva pažymėtose valstybėse narėse 2020 m. prognozuojamas 7 % arba didesnis BVP sumažėjimas.

Šaltiniai:

(¹) Pasiūlymo dėl RRF I priedas.

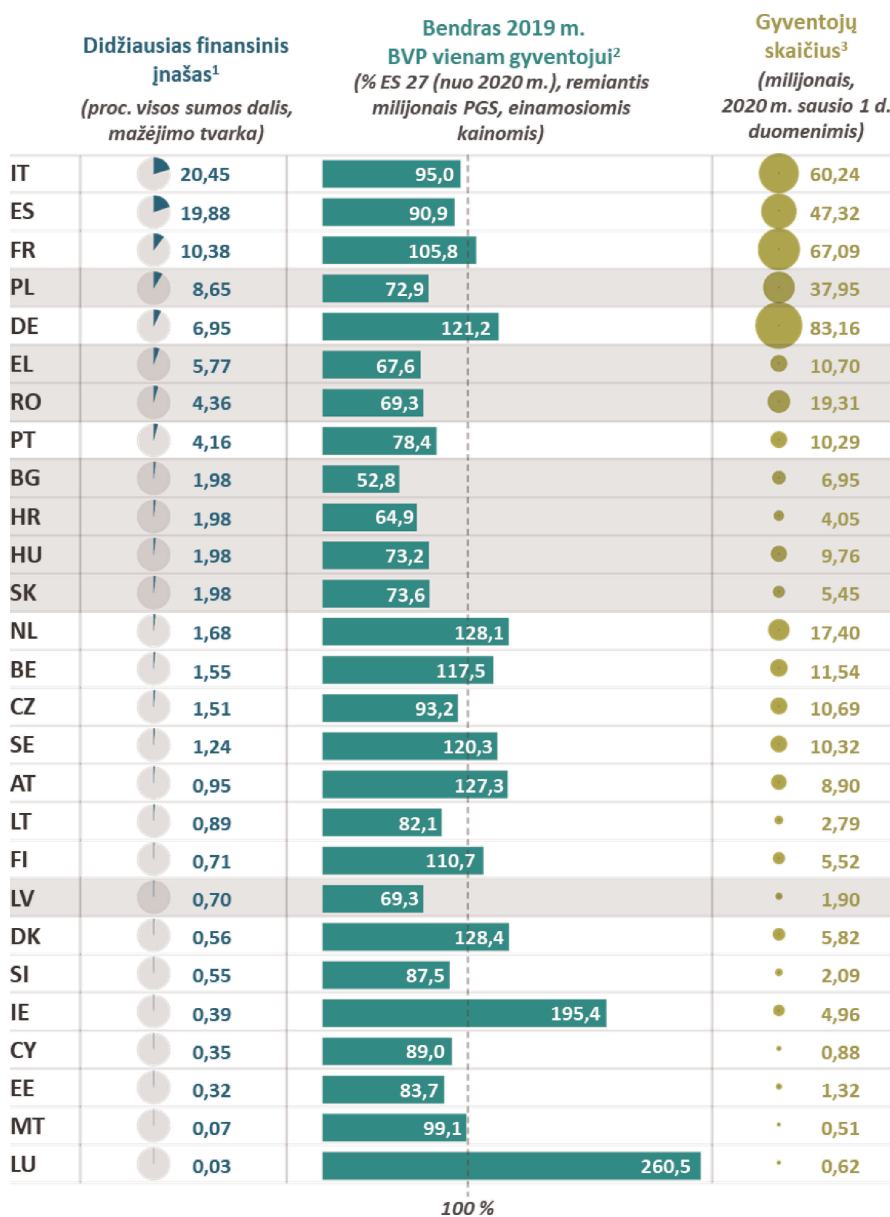
(²) 2020 m. pavasario prognozė, Europos Komisija.

27. 1 RRF tikslo švelninti COVID-19 poveikį, ja taip pat siekiama skatinti Sąjungos ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą didinant ekonomikos atsparumą ir remiant jos gavinimą. Vis dėlto paskirstymo mechanizme į tai atsižvelgta tik iš dalies. Daugiau kaip du trečdaliai RRF dotacijų skirta 14 valstybių narių, kurių BVP vienam gyventojui 2019 m. sudarė bent 90 % ES vidurkio, ir tik maždaug ketvirtadalis – aštuonioms valstybėms narėms, kurių BVP vienam gyventojui 2019 m. buvo mažesnis nei 75 % ES vidurkio (žr. 5 diagramą).

28. Tokių skirtumą iš esmės lemia valstybių gyventojų skaičius (žr. 5 diagramą) ir tai, kad skaičiuojant didžiausią dotacijų finansinį įnašą gyventojų skaičius ir atvirktinis BVP vienam gyventojui turi vienodą svorį.

5 diagrama

Didžiausias RRF finansinis įnašas, palyginti su 2019 m. bendru BVP vienam gyventojui ir gyventojų skaičiumi, pagal valstybes nares

Pastaba. Pilka spalva pažymėtų valstybių narių 2019 m. bendras BVP vienam gyventojui siekia 75 % arba mažiau nei ES 27 BVP.

Šaltiniai:

(¹) Komisijos pasiūlymo dėl RRF I priedas.

(²) Eurostatas, [nama_10_pc], paskutinis atnaujinimas: 2020 m. rugpjūčio 4 d.

(³) Eurostatas, interneto duomenų kodas: TPS00001.

29. Be to, didžiausia paskoloms skirta suma apskaičiuojama kaip atitinkamų valstybių narių BNP procentinė dalis. Taip sudaromos sąlygos didesnes paskolas skirti labiau išsivysčiusioms valstybėms narėms, nors ir gana aukštu lygiu – neviršijant 6,8 % BNP – visoms valstybėms narėms.

30. Taip pat pažymime, kad atliekant BVP peržiūras per tam tikrą laiką gali atsirasti įnašo rakto pokyčių. Tai ypač svarbu esant dabartinei ekonominės sumaišties situacijai, dėl kurios didėja 2020–2021 m. BVP tikslinimų po 2022 m., taigi ir įnašo raktų korekcijų tikimybė.

Finansinio įnašo skyrimas

Komisijos pasiūlymo 11 straipsnis

Svarbiausi klausimai

- Trumpais lėšų skyrimo terminais užtikrinamas greitas atsakas, tačiau dėl to gali nukentėti bendras RRF veiksmingumas.
- Su lėšų panaudojimo pajėgumu susijusios problemos gali tapti kliūtimi valstybėms narėms.

31. Komisija pasiūlė, kad iki 2022 m. gruodžio 31 d. turėtų būti priimti teisiniai įsipareigojimai dėl bent 60 % negražintinos paramos. Dėl likusios sumos teisiniai įsipareigojimai turėtų būti priimti iki 2024 m. gruodžio 31 d. Europos Vadovų Taryba pasiūlė priimti įsipareigojimus dėl 70 % dotacijų iki 2022 m. pabaigos, o dėl likusios dalies – iki 2023 m. pabaigos.

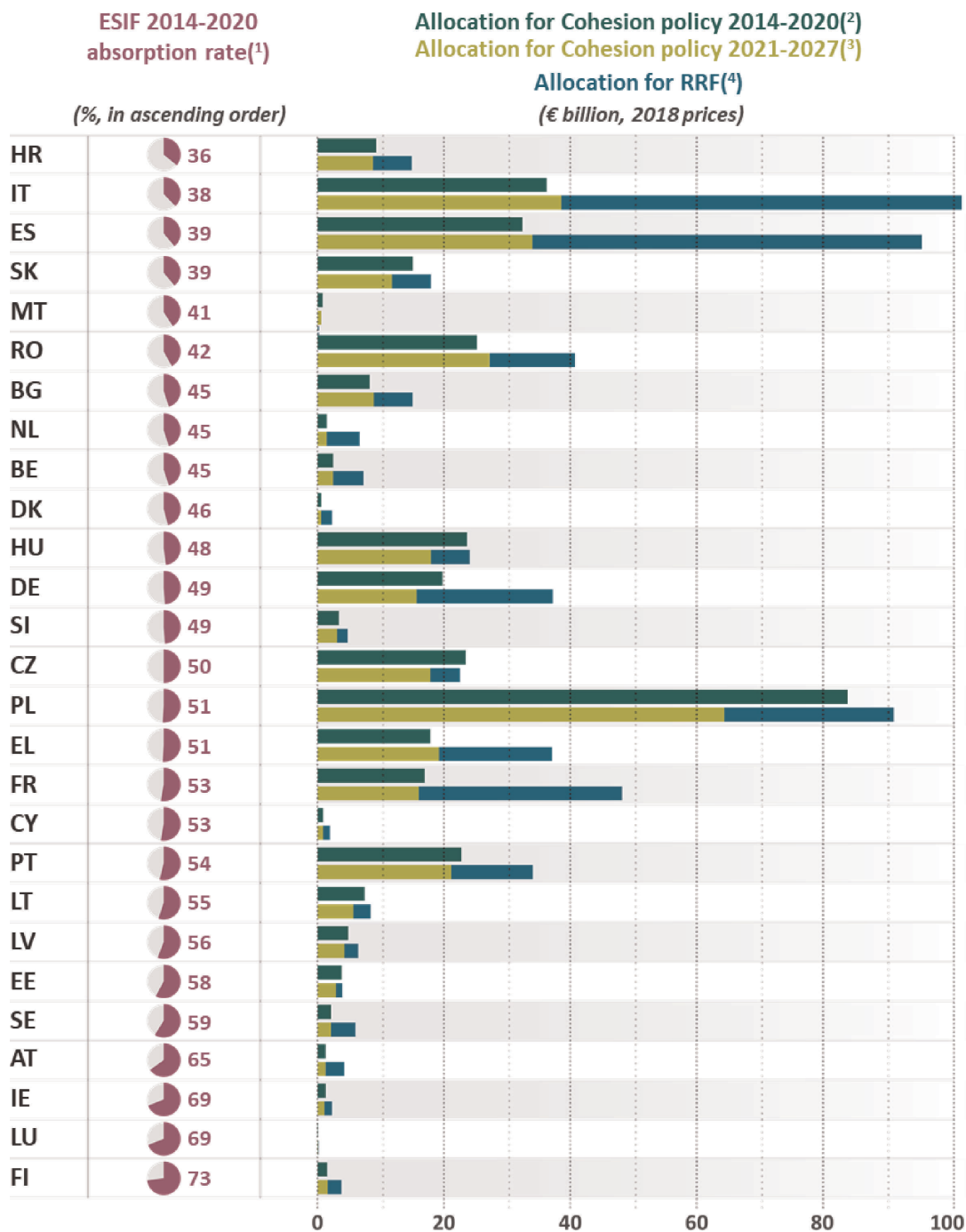
32. Kaip jau buvome pastebėję anksčiau⁽²⁰⁾, valstybėms narėms reikia turėti pakankamai laiko ir atitinkamų administracinių gebėjimų, kad galėtų panaudoti lėšas, kurias Komisija skiria pagal įvairias programas. Kai kurios valstybės narės, kurių lėšų panaudojimo lygis dabartiniu programavimo laikotarpiu yra žemiausias, tikėtina, gaus didelę paramą iš RRF (žr. 6 diagramą).

33. Taip gali būti užkrauta didžiulė administracinė našta, taip pat dėl to gali kilti rizika sėkmingam RRP įgyvendinimui, todėl, jei situacija nebūtų tinkamai valdoma, galėtų kilti pavojus ir sanglaudos politikos rengimui, ir įgyvendinimui.

⁽²⁰⁾ Audito Rūmai, Nuomonė Nr. 4/2020 dėl siūlomo REACT-EU reglamento ir Bendrųjų nuostatų reglamento, kuriuo reglamentuojami ESI fondai, 8 dalis.

6 diagrama

2014–2020 m. ESI fondų lėšų panaudojimo lygis, palyginti su 2014–2020 m. ir 2021–2027 m. sanglaudos asignavimais ir didžiausiu RRF finansiniu įnašu

Šaltiniai:

- (¹) Sanglaudos duomenys (<https://cohesiondata.ec.europa.eu/overview>), 2020 m. rugpjūčio 11 d., Europos Komisija. Pastaba. Lėšų panaudojimo lygis – visos valstybei narei skirtos sumos procentinė dalis, kuri buvo išmokėta.
- (²) Europos Audito Rūmai, skubi atvejo apžvalga „Sanglaudos politikos finansavimo paskirstymas valstybėms narėms 2021–2027 m. laikotarpiu“.
- (³) Europos Komisija, ES biudžetas: Regionų vystymasis ir sanglaudos politika po 2020 m.
- (⁴) Komisijos pasiūlymo dėl RRF I priedas.

*Skolinimosi operacijos***Komisijos pasiūlymo 12 ir 13 straipsniai****Svarbiausi klausimai**

- Komisija turi patirties skolinantis finansų rinkose, tačiau privalo greitai padidinti išteklius, kad būtų galima spręsti skolinimosi dažnumo ir masto klausimus.
- Pasiūlyme nėra aiškiai nurodyta, kad palūkanų normos rizika teks valstybėms narėms gavėjoms.

34. Komisija turi skolinimosi finansų rinkose Sąjungos vardu patirties ir pajėgumų tai daryti ⁽²¹⁾. Tačiau pagal šį pasiūlymą Komisija skolinsis didesniu mastu nei kada nors anksčiau, todėl reikės greitai padidinti žmogiškuosius išteklius, kad būtų galima spręsti skolinimo ir išmokėjimo valstybėms narėms gavėjoms dažnumo klausimą.

35. Be to, pasiūlyme Komisijai leidžiama nukrypti nuo ankstesnės praktikos skolintis ir skolinti tokiais pačiais grąžinimo terminais. Viena vertus, tai galėtų būti naudinga, jeigu tai leistų Komisijai pasinaudoti rinkos sąlygomis ir valstybių narių gavėjų finansavimo tvarkaraščiais. Kita vertus, tai yra susiję su palūkanų normų rizika, kuri kyla tuomet, jei tarp skolinimosi ir išmokėjimo keičiasi skolinimosi kaina.

36. Remiantis Komisijos pasiūlymu ⁽²²⁾, valstybės narės gavėjos turėtų padengti su skolinimusi susijusias išlaidas. Be to, pasiūlyme nutyliama, ar bus stebimas valstybių narių gebėjimas grąžinti paskolas. Galutiniame reglamente arba paskolų sutartyse su valstybėmis narėmis galėtų būti patikslinta, kad šią palūkanų normų riziką, kylantią dėl grąžinimo terminų keitimo, turės prisiimti valstybės narės gavėjos.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai**Komisijos pasiūlymo 14–18 straipsniai****Svarbiausi klausimai**

- Tikėtina, kad atskirų RRP parengimui ir priėmimui reikės daug laiko.
- RRP vertinimas yra išsamiai aptartas, tačiau galėtų būti dar patikslintas ir galbūt supaprastintas.
- Sąsaja su Europos semestru padeda sumažinti administracinę naštą, tačiau taip pat gali sukelti sunkumų.
- Valstybėms narėms gali būti sudėtinga tuo pat metu rengti RRP, veiksmų programas ir nacionalines reformų programas (NRP).

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų rengimas ir priėmimas

37. RRP bus finansinio įnašo išmokėjimo pagrindas. Juose turėtų būti nustatytos priemonės, kuriomis būtų sprendžiami konkrečiai šaliai Europos semestru nustatyti uždaviniai ir prioritetai ir prisidedama prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos ⁽²³⁾. Be to, juose turėtų būti nurodytos tarpinės reikšmės, tikslai, orientaciniai tvarkaraščiai, taip pat visos numatytos reformų išlaidos kitiems ketveriems metams ir investicijos kitiems septyneriems metams.

⁽²¹⁾ Audito Rūmai, Specialioji ataskaita Nr. 18/2015 „Sunkumų patyrusioms šalims suteikta finansinė parama“, 115–136 dalys.

⁽²²⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 13 straipsnio 3 dalis.

⁽²³⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 14 straipsnis.

38. Atsižvelgiant į RRF tikslą švelninti COVID-19 krizės poveikį, būtina laiku įvertinti ir patvirtinti RRP. Todėl pritariame galimybei surengti valstybių narių keitimąsi gerąja patirtimi, kurį organizuoja Komisija ⁽²⁴⁾.

39. Komisijos pasiūlyme teigiama, kad valstybės narės savo RRP Komisijai turėtų pateikti iki balandžio 30 d. ir gali pateikti plano projektą kartu su biudžeto projektu nuo prieš tai einančių metų spalio 15 d. Komisija įvertins planą per ketverius mėnesius ⁽²⁵⁾. Tarybos išvadose vertinimui skirtas laikas sutrumpintas iki dviejų mėnesių ir nurodoma, kad Taryba Komisijos pasiūlymą stengsis priimti per keturias savaites ⁽²⁶⁾, tačiau neapibrėžiama procedūra tam atvejui, jeigu Taryba jo nepatvirtintų (žr. 7 diagramą). Atsižvelgiant į Komisijos pasiūlymą ir Tarybos išvadose siūlomus pakeitimus, labiausiai tikėtina, kad RRP bus priimti tik 2021 m. antrąjį pusmetį.

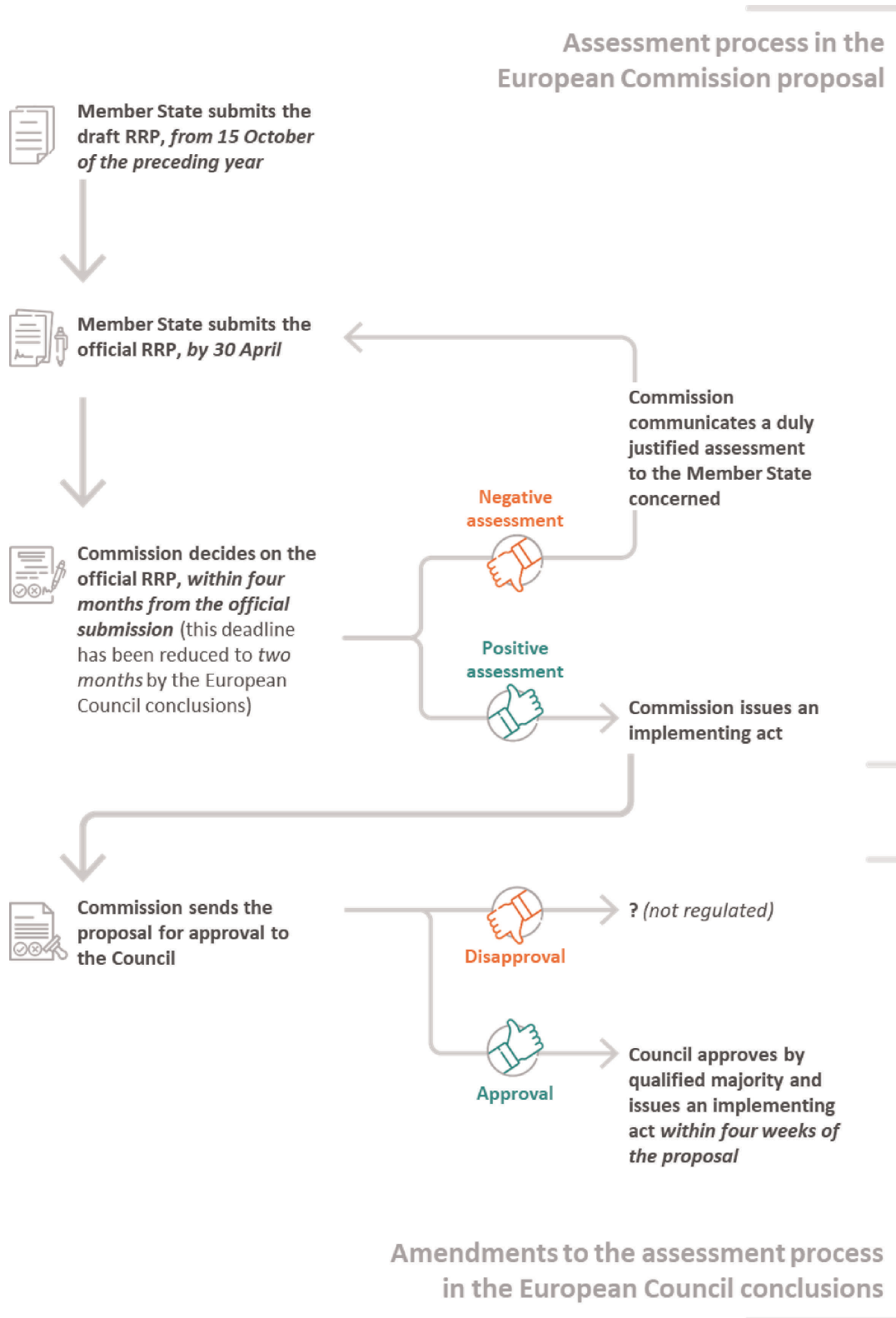
⁽²⁴⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 15 straipsnio 4 dalis.

⁽²⁵⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 17 straipsnio 1 dalis.

⁽²⁶⁾ Europos Vadovų Taryba, EUCO 10/20, A19 punktas.

7 diagrama

RRP vertinimo ir priėmimo procesas: Komisijos pasiūlymas ir Europos Vadovų Tarybos išvados

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos pasiūlymu dėl RRF ir Europos Vadovų Tarybos išvadomis.

40. Galėtų būti numatytos tam tikros priemonės, pavyzdžiui:
- būtų primygtinai raginama RRP projektus pateikti 2020 m.;
 - Komisija valstybėms narėms pateiktų gaires dėl RRP rengimo ir investicijų, kurios laikomos veiksmingiausiomis remiant ekonomikos gaivinimą, rūšių;
 - būtų siekiama sutrumpinti Komisijos atliekamo galutinių RRP vertinimo laiką, remiantis pirmiau atlikta planų projektų analize;
 - būtų įvertinta galimybė išdėstyti RRP pateikimo terminus per tam tikrą laiką siekiant išvengti sutrikimų, kai jie pateikiami vienu metu.

41. RRP rengimas ir įgyvendinimas iš dalies sutaps su naujų 2021–2027 m. laikotarpio veiksmų programų rengimu ir įgyvendinimu ir papildys NRP rengimą, numatytą pagal Europos semestrą. Kadangi priemonės, įtrauktos į visus šiuos dokumentus, turės panašius tikslus, Komisija turėtų atsižvelgti į galimas sinergijas ir suderinimą, kad būtų sumažinta administracinė našta ir sutaupyta laiko. Be to, Komisija ir valstybės narės turėtų visais galimais būdais pasinaudoti skaitmeninimo ir IT teikiamais pranašumais.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimas

42. Užtikrinti suderintą vertinimą ir aukštos kokybės RRP gali būti sudėtinga. Taip yra daugiausia dėl RRF plataus masto ir aukšto lygio tikslų, dėl kurių RRP gali apimti daug įvairių klausimų, tačiau jiems gali trūkti sutelktumo ir konkretumo.

43. RRP, taip pat paskesnis jų vertinimas, daugiausia bus grindžiami Komisijos ir minimų valstybių narių dialogu. Nors ir palankiai vertiname šį požiūrį, nes juo vadovaujantis gali būti didinama atsakomybė valstybės narės lygmeniu, turėtų būti įgyvendinti tinkami mechanizmai, kuriais būtų siekiama RRP užtikrinti pakankamą užmojų mastą, kiek tai susiję su tikslais, tarpinėmis reikšmėmis ir rodikliais.

44. Komisija RRP vertinimą atlieka pagal kriterijus, nustatytus Komisijos pasiūlymo II priede. Mūsų nuomone, šie kriterijai ir reitingai galėtų būti dar labiau supaprastinti arba patikslinti (žr. IV priedą).

- Kai kurie kriterijai gali iš dalies sutapti, visų pirma dėl to, kad konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose (KŠSR; 2.1 kriterijus) taip pat gali būti aptariami kiti kriterijai, pavyzdžiui, žalioji ir skaitmeninė pertvarka (2.2 kriterijus), ekonomikos augimo potencialas ir darbo vietų kūrimas (2.4 kriterijus), ir jos gali būti orientuotos į ilgalaikį poveikį (2.3 kriterijus).
- Taikant kai kuriuos kriterijus („veiksmingai prisideda“ arba „ilgalaikis poveikis“), taip pat reitingus („dideliu / vidutiniu / menku mastu“) paliekama galimybė kokybiniam vertinimui.
- Tam tikrų priemonių bendri rodikliai ir standartinės išlaidos galėtų palengvinti ir pagerinti vertinimo procesą. Tačiau pasiūlyme nėra jiems skirtos nuostatos.
- Keli kriterijai apima daugiau kaip vieną aspektą, o tai gali apsunkinti minimų kriterijų (pavyzdžiui, 2.2 kriterijaus „žalioji ir skaitmeninė pertvarka“) reitingo nustatymą.
- Suderinimu su KŠSR (2.1 kriterijus) – vienu iš svarbiausių kriterijų pagal jo svorį bendrame vertinime – galima tik iš dalies atsižvelgti į pasireiškiančio krizės masto ir jos keliamų problemų klausimą, nes minimos KŠSR buvo pasiūlytos jau 2020 m. gegužės mėn.

Sąsaja su Europos semestru

45. Dėl tikslų panašumo ir galimybės sumažinti administracinę našta iš esmės palankiai vertiname stiprią sąsają su Europos semestru ir pagal šią sistemą nustatytas KŠSR. Tačiau RRF susiejus su Europos semestru gerokai keičiasi pastarojo pobūdis ir finansiniai padariniai.

46. Atlikdami savo audito darbą pastebėjome toliau nurodytus trūkumus, susijusius su KŠSR ir Europos semestru ⁽²⁷⁾, kurie taip pat gali turėti poveikį RRF.

- Ne visos valstybės narės visiškai įgyvendino KŠSR ir Komisija ne visada arba nepakankamai naudojos savo įgaliojimais rekomenduoti konkrečias priemones, jeigu valstybės narės neatsižvelgia į KŠSR.
- Šalių ataskaitos (ŠA) paprastai yra pagrindas atrenkant ir formuluojant KŠSR, tačiau nepakankamai išplėtota sąsaja tarp ES lėšų, kuriomis remiamos reformos, naudojimo ir KŠSR.
- Kai kuriais atvejais KŠSR pateikiami įvairūs klausimai, tačiau paprastai nenurodomi aiškūs terminai ir išlaidos.
- KŠSR atsižvelgiama į rizikas, nustatytas šalių ataskaitose, tačiau kai kuriais atvejais nėra pakankamai tiksliai paaiškintas prioritetų nustatymas.
- Dažnai NRP nėra paaiškinamas tikslus priemonių, kurias planuoja valdžios institucijos, turinys, numatomas laikas, tarpinės įgyvendinimo reikšmės ir jų išlaidų bei poveikio įverčiai, ir jos apibrėžiamos labai bendrai.

Finansinės nuostatos

Komisijos pasiūlymo 19 straipsnis

Svarbiausi klausimai

- Sudėtingas ir ilgai trunkantis sprendimų dėl mokėjimo prašymų priėmimas gali sulėtinti procesą.
- Į Komisijos pasiūlymą neįtrauktos nuostatos dėl lėšų susigrąžinimo.

Sprendimų dėl mokėjimo prašymų priėmimo procedūra

47. Pasiekusios atitinkamas RRP sutartas tarpines reikšmes ir tikslus valstybės narės gali du kartus per metus pateikti mokėjimo prašymus. Tuomet Komisija įvertins prašymą per du mėnesius.

48. Tarybos išvadose numatyta privaloma Tarybos Ekonomikos ir finansų komiteto (EFK) nuomonė. Be to, jose numatyta galimybė valstybėms narėms perduoti svarstyti klausimą Europos Vadovų Tarybai, jei jos mano, kad esama rimtų nukrypimų nuo patenkinamo atitinkamos valstybės narės RRP tarpinių reikšmių ir tikslų įgyvendinimo. Europos Vadovų Taryba turi apsvarstyti šį klausimą per tris mėnesius nuo tos dienos, kai Komisija paprašo EFK pateikti savo nuomonę. Laikui bėgant paaiškės, kokių mastu ši „sustabdymo“ intervencija bus naudojama praktiškai.

49. Atsižvelgiant į tai, šis procesas – nuo valstybės narės mokėjimo prašymo pateikimo iki Komisijos mokėjimo atlikimo, – turint omenyje savalaikio atsako į dabartinę krizę svarbą, gali trukti ilgai. Todėl praktiškai įgyvendinant šį reglamentą turėtų būti įvertinta galimybė supaprastinti procedūrą ir vienu metu dirbti keliais etapais.

50. Būtinybė laiku gauti lėšų buvo iš dalies aptarta Tarybos išvadose, nustačius 10 % išankstinio finansavimo galimybę. Tačiau į reglamentą įtraukiant išankstinio finansavimo galimybę turėtų būti pridėamos konkretesnės lėšų susigrąžinimo taisyklės. Komisijos pasiūlyme tik nurodoma, kad „siekiant patikimo finansų valdymo, reikėtų nustatyti konkrečias taisykles dėl <...> lėšų mokėjimo <...> panaikinimo ir lėšų susigrąžinimo“, tačiau jos neapibrėžiamos.

⁽²⁷⁾ Audito Rūmai, Specialioji ataskaita Nr. 16/20 „Europos semestras – konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose nagrinėjami svarbūs klausimai, tačiau jas reikia geriau įgyvendinti“.

Ataskaitų teikimas, stebėjimas ir vertinimai**Komisijos pasiūlymo 20, 21 ir 23–25 straipsniai****Svarbiausi klausimai**

- Valstybių narių ataskaitų teikimo Komisijai dažnumas nėra suderintas su mokėjimo prašymų teikimu du kartus per metus.
- Į pasiūlymą neįtraukti RACER kriterijais pagrįsti bendri rodikliai dėl geresnio RRF stebėjimo ir veiksmingumo vertinimo.

Valstybių narių ataskaitų teikimas Komisijai

51. Komisijos pasiūlyme numatyta, kad valstybės narės kas ketvirtį teiks pažangos siekiant RRF nustatytų tikslų ataskaitas. Be to, šios ataskaitos turi būti tinkamai atspindėtos ir apibendrintos NRP, kurios pateikiamos kartą per metus ir bus naudojamos kaip priemonė pranešti apie pažangą.

52. Šiame pasiūlyme nenurodomas šių ketvirtinių ataskaitų tikslas ir turinys, ir šiuo metu planuojama, kad Komisija atliks tik valstybių narių du kartus per metus teikiamų mokėjimo prašymų patikras. Siekiant sumažinti valstybėms narėms ir Komisijai tenkančią administracinę našą, reikėtų apsvarstyti galimybę sumažinti ataskaitų teikimo dažnumą iki du kartus per metus teikiamų ataskaitų, pridedamų prie mokėjimo prašymų. Be to, Komisija turės pateikti tolesnes gaires dėl ataskaitų turinio ir į jas įtraukiamos informacijos rinkimo, analizės ir tikrinimo.

Stebėjimo ir vertinimo veiksmingumas

53. Patikima stebėjimo sistema yra būtina priemonė vertinant, ar paskolos ir dotacijos pagal RRF yra naudojamos tikslams pasiekti, taip pat bet kokioms galimoms įgyvendinimo problemoms spręsti arba prireikus imtis taisomųjų veiksmų. Stebėjimo sistemoje turėtų būti užtikrinta aiški sąsaja tarp tikslų ir atitinkamų rodiklių ⁽²⁸⁾. Tokie rodikliai padeda analizuoti ir palyginti veiksmingumą ir gali būti naudingi nustatant prioritetus. Jie turėtų kuo labiau atitikti RACER kriterijus (būti aktualūs, pripažinti, patikimi, paprasti ir tvarūs) ir tiksliai atitikti Geresnio reglamentavimo gairėse nustatytas savybes.

54. Pasiūlyme reikalaujama ⁽²⁹⁾, kad Komisija stebėtų įgyvendinimą ir įvertintų siekiant tikslų padarytą pažangą pagal III priede nurodytus veiksmingumo rodiklius:

- patvirtintų RRP skaičių (išdirbiai),
- RRP skirtą bendrą finansinį įnašą (išdirbiai),
- įgyvendintų RRP skaičių (rezultatai),
- RRP kiekvienai valstybei narei nustatytus tikslus, kurių pasiekta dėl bendros finansinės paramos (poveikis).

55. Pažymime, kad pirmi du rodikliai yra išdirbių rodikliai, kurie nėra tiesiogiai susieti su RRF tikslais. Trečiuoju rodikliu vertinamas RRF rezultatas, tačiau jis tik netiesiogiai susietas su numatytais tikslais. Vienintelis su RRF tikslais tiesiogiai susijęs rodiklis yra paskutinis rodiklis, tačiau jį įvertinti bus sunku, atsižvelgiant į tai, kad juo siekiama tikslų pasiekimą susieti su finansine parama, todėl jis grindžiamas prielaida apie paprastą priežasties ir poveikio ryšį, kuris tikrovėje neegzistuoja.

⁽²⁸⁾ Europos Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Geresnio reglamentavimo gairės“, 2017 m. liepos 7 d. (SWD(2017) 350 final).

⁽²⁹⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 23 straipsnis.

56. Įvertinę konkretų šio pasiūlymo tikslą⁽³⁰⁾, sutinkame su Komisija, kad rodikliai ir tikslai turėtų būti nustatomi valstybių narių lygmeniu, kad būtų atsižvelgta į kiekvienos šalies ypatumus. Tačiau turėdama omenyje bendrus tikslus, nustatytus pasiūlyme, ir bendrus vertinimo kriterijus, taikomus visų valstybių narių RRF tvirtinimui, Komisija turėtų parengti bendrus rodiklius ir, kai įmanoma, nustatyti konkrečius ES lygmens tikslus. Taip būtų sudarytos palankesnės sąlygos geresniam RRF įgyvendinimo stebėjimui ir vertinimui ES lygmeniu ir suteikiamos gairės valstybėms narėms, kaip veiksmingiau naudoti savo išteklius siekiant ES tikslų. Nesant bendrų rodiklių ar netaikant bendros metodikos bus sudėtinga stebėti ir audituoti išlaidas, pavyzdžiui, skirtas žaliajai pertvarkai. Savo nuomonėje dėl Teisingos pertvarkos fondo⁽³¹⁾ pabrėžėme, kad svarbu nustatyti veiksmingumo rodiklius, kuriuose būtų aiškiai atspindėtas tikslas žaliosios pertvarkos kontekste atsisakyti sektorių, kuriuose išmetama daug anglies dioksido.

57. Neseniai paskelbtoje savo specialiojoje ataskaitoje dėl Europos semestro taip pat atkreipėme dėmesį į sunkumus, su kuriais susiduriama vertinant politinių intervencinių priemonių, taikomų siekiant kelių vienu metu įgyvendinamų tikslų, veiksmingumą, ir į tai, kad tikslų išdėstymas (nuo plačių Sutartimi grindžiamų tikslų iki metinių KŠSR) dažnai nėra atsekamas nei *ex ante*, nei *ex post*. Pažangos stebėjimas taip pat turėtų parodyti tikslų įgyvendinimo svarbą ir pažangą KŠSR lygmeniu, taip pat tai, jog prisidedama prie platesnių ES lygmens tikslų įgyvendinimo.

Vertinimai

58. Pasiūlyme reikalaujama praėjus ketveriems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo atlikti nepriklausomą RRF įgyvendinimo vertinimą⁽³²⁾. O konkrečiau – atliekant vertinimą turėtų būti įvertinamas tikslų pasiekimo mastas, išteklių naudojimo efektyvumas ir Europos pridėtinė vertė. Be to, jame bus pateikti bet kokie būtini pasiūlymai dėl reglamento dalinio pakeitimo.

59. Atkreipiame dėmesį į tai, kad išlaidų pagal RRF panaudojimas yra numatytas pradiniam etape ir kad vertinimas bus paskelbtas jau panaudojus didžiąją dalį išlaidų. Todėl bet kokia patirtis, įgyta atliekant vertinimą, likusiai RRF daliai būtų pritaikoma tik iš dalies. Sutinkame su Komisijos argumentu, kad reikia apdairiai siekti tinkamos pusiausvyros tarp programos, kuri buvo įgyvendinta pakankamu mastu (kad būtų galima daryti svarbias išvadas), vertinimo ir būtinybės grįžtamąją vertinimo informaciją įtraukti į programos valdymą. Taip pat pažymime, kad šis vertinimas gali būti naudingas bet kokioms galimoms diskusijoms, ar naudoti jį kaip modelį būsimoms programoms pagal 2028–2034 m. DFP. Be to, turime atkreipti dėmesį į tai, kad jei nebus parengtas patikimesnis rodiklių rinkinys, bus labai sunku atlikti *ex post* ir laikotarpio vidurio vertinimus, kad būtų galima pateikti prasmingą veiksmingumo įvertinimą.

Baigiamosios pastabos

60. 2020 m. gegužės mėn. Komisijos pasiūlyta RRF siekiama padėti valstybėms narėms atsigausti nuo COVID-19 krizės poveikio ir padaryti jas atsparesnes ateityje. Leidžiant greitai panaudoti papildomus išteklius, šia priemone galima padėti siekti bendrų ES tikslų kitos DFP laikotarpiu.

61. Teigiamai vertiname pagrindinį pasiūlymo principą remtis esamomis priemonėmis ir mechanizmais, pavyzdžiui, BNR ir Europos semestru, ir taip skatinti sinergiją ir mažinti administracinę naštą tiek ES, tiek nacionaliniu lygmeniu. Be to, numatytu dialogu su valstybėmis narėmis gali būti padidinta atsakomybė ir kartu paliekama lankstumo siekiant atsižvelgti į konkrečią kiekvienos valstybės narės situaciją. Norėtume pabrėžti veiksmingų kovos su sukčiavimu ir pažeidimais priemonių svarbą, siekiant mažinti rizikas, susijusias su dideliais papildomais ištekliais, kurie turi būti panaudoti per trumpą laiką, ir palankiai vertiname Komisijos pastangas šioje srityje.

62. Tačiau manome, kad pasiūlymą būtų galima toliau tobulinti:

— diegiant tinkamus mechanizmus, kuriais būtų siekiama užtikrinti koordinavimą su kitais ES finansavimo šaltiniais ir papildomumą,

⁽³⁰⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 4 straipsnio 2 dalis.

⁽³¹⁾ Audito Rūmai, Nuomonė Nr. 5/2020 dėl 2020 m. sausio 14 d. ir 2020 m. gegužės 28 d. Komisijos pasiūlymų 2020/0006 (COD) dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas.

⁽³²⁾ Europos Komisija, Pasiūlymas dėl RRF, COM(2020) 408, 25 straipsnis.

- labiau susiejant įnašo raktus su bendru ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo tikslu,
- kuo labiau supaprastinant RRP ir mokėjimo prašymų procedūras, kad būtų sumažinta administracinė našta ir sudarytos palankesnės sąlygos lėšų panaudojimui,
- persvarstant ataskaitų ir vertinimo dažnumą bei terminus ir nustatant tinkamus bendrų RRF pasiekimų rodiklius,
- apibrėžiant Europos Parlamento vaidmenį biudžeto sudarymo procese ir aiškiai nurodant Audito Rūmų teises atlikti auditą.

63. Taip pat pažymime, kad į pasiūlymą nebuvo įtraukti tam tikri aspektai, nes jie bus rengiami bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis. Siekiant, kad būtų išnaudotas RRF potencialas skatinti ekonomikos atsigavimą ir didinti atsparumą, ypatingą dėmesį reikėtų skirti pakankamų užmojų ir nuoseklumo RRP užtikrinimui ir tinkamam jų įgyvendinimo vertinimui.

Šią nuomonę Audito Rūmai priėmė Liuksemburge 2020 m. rugsėjo 7 d. įvykusiame posėdyje.

Europos Audito Rūmų vardu
Klaus-Heiner LEHNE
Pirmininkas

I PRIEDAS

Priemonės „Next Generation EU“ programų biudžetų apžvalga, remiantis Komisijos pasiūlymu ir Europos Vadovų Tarybos išvadomis

Programa (2018 m. kainomis, milijardais eurų)	Komisijos pasiūlymas (2018 m. kainomis, milijardais eurų)	Europos Vadovų Tarybos išvados (2018 m. kainomis, milijardais eurų)	Skirtumas (2018 m. kainomis, milijardais eurų)
REACT-EU (ESI fondai pagal 2014–2020 m. DFP)	50,0	47,5	–2,5
RRF – dotacijos	310,0	312,5	2,5
RRF – paskolos	250,0	360,0	110,0
Sveikata	7,7	0,0	–7,7
„resceEU“ (civilinė sauga)	2,0	1,9	–0,1
„Europos horizontas“ (moksliniai tyrimai ir inovacijos)	13,5	5,0	–8,5
Teisingas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui	30,0	10,0	–20,0
Kaimo plėtra	15,0	7,5	–7,5
Humanitarinė pagalba	5,0	0,0	–5,0
ESIF / „InvestEU“ (parama investicijoms vidaus politikos srityje)	30,3	5,6	–24,7
Mokumo priemonė	26,0	0,0	–26,0
EDVF (tvarus ir integracinis augimas už ES ribų)	10,5	0,0	–10,5
Iš viso	750,0	750,0	0,0

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos pasiūlymu ir 2020 m. liepos 21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadomis.

II PRIEDAS

Europos Komisijos pasiūlymas, palyginti su Europos Vadovų Tarybos pasiūlymu

Europos Komisijos pasiūlymo straipsnis	Europos Komisijos pasiūlymo straipsnio tekstas	Europos Vadovų Tarybos siūlomas pakeitimas
<p>5 straipsnio 1 dalis Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išteklių</p>	<p>1. Pagal šią Priemonę įgyvendinamos Reglamento [EURI] 2 straipsnyje nurodytos priemonės:</p> <p>a) Reglamento [EURI] 3 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje nurodyta 334 950 000 000 EUR suma dabartinėmis kainomis, skirta negražintinai paramai įgyvendinant, jei laikomasi Reglamento [EURI] 4 straipsnio 4 ir 8 dalių. Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį šios sumos sudaro išorės asignuotąsias pajamas.</p> <p>b) Reglamento [EURI] 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyta 267 955 000 000 EUR suma dabartinėmis kainomis, skirta paskolos paramai valstybėms narėms pagal 12 ir 13 straipsnius, jei laikomasi Reglamento [EURI] 4 straipsnio 5 dalies.</p>	<p>5 straipsnio 1 dalies a punkto pakeitimas:</p> <p>312 500 000 000 EUR suma.</p> <p>5 straipsnio 1 dalies b punkto pakeitimas:</p> <p>360 000 000 000 EUR suma.</p>
<p>10 straipsnis Didžiausias finansinis įnašas</p>	<p>Didžiausias finansinis įnašas kiekvienai valstybei narei dėl 5 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytos sumos skyrimo apskaičiuojamas taikant I priede išdėstytą metodiką, remiantis kiekvienos valstybės narės gyventojų skaičiumi, atvirktiniu bendruoju vidaus produktu (BVP) vienam gyventojui ir santykiniu nedarbo lygiu.</p>	<p>10 straipsnio pakeitimas:</p> <p>2021–2022 m. RRF įnašo raktas, susijęs su išipareigojimų paskirstymu, nustatomas pagal Komisijos pasiūlymą. 2023 m. įnašo rakte 2015–2019 m. nedarbo kriterijus lygiomis proporcijomis pakeičiamas per 2020 m. užfiksuotu realiojo BVP nuostoliu bei 2020–2021 m. laikotarpiu užfiksuotu bendru realiojo BVP nuostoliu; pastarasis bus apskaičiuojamas ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d.</p>
<p>11 straipsnis Finansinio skyrimas</p> <p>įnašo</p>	<p>1. Laikotarpiui iki 2022 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia paskirstyti 334 950 000 000 EUR sumą, nurodytą 5 straipsnio 1 dalies a punkte. Kiekviena valstybė narė gali pateikti prašymus neviršydama savo didžiausio finansinio įnašo, nurodyto 10 straipsnyje, kad įgyvendintų savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus.</p> <p>2. Laikotarpiu nuo 2022 m. gruodžio 31 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d., jei bus finansinių išteklių, Komisija gali skelbti kvietimus teikti paraiškas pagal Europos semestro tvarkaraštį. Tuo tikslu ji paskelbia orientacinį kvietimų teikti paraiškas, kuriuos ketinama organizuoti tuo laikotarpiu, tvarkaraštį ir nurodo kiekvienam kvietimui likusią sumą. Kiekviena valstybė narė gali teikti pasiūlymą, kad savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui įgyvendinti gautų didžiausios sumos neviršijančią sumą, atitinkančią jai paskirtą turimos paskirstyti sumos dalį, kaip nurodyta I priede.</p>	<p>11 straipsnio 1 dalies pakeitimas:</p> <p>70 % pagal RRF suteikiamų dotacijų turi būti paskirta 2021 ir 2022 metais. Visa likusi 30 % dalis turi būti paskirta iki 2023 m. pabaigos.</p> <p>Įterpta 3 dalis:</p> <p>RRF išankstinis finansavimas bus išmokėtas 2021 m. ir turėtų būti 10 %.</p>
<p>12 straipsnio 4 dalis Paskolos</p>	<p>4. Paskolos parama atitinkamos valstybės narės ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui negali būti didesnė už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, prireikus patikslinto, visų išlaidų ir 10 straipsnyje nurodyto didžiausio finansinio įnašo skirtumą. Didžiausia kiekvienai valstybei narei teikiamos paskolos suma negali viršyti 4,7 proc. jos bendrųjų nacionalinių pajamų.</p>	<p>12 straipsnio 4 dalies pakeitimas:</p> <p>Paprastai maksimali paskolų apimtis kiekvienos valstybės narės atveju neviršija 6,8 % jos BNP.</p>

14 straipsnio 1 dalis Tinkamumas	1. Siekdamas 4 straipsnyje nustatytų tikslų, valstybės narės parengia nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus. Šiuose planuose nustatoma atitinkamos valstybės narės ateinančių ketverių metų reformų ir investicijų darbotvarkė. Finansavimo pagal šią priemonę reikalavimus atitinkančiuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatomos reformų ir viešųjų investicinių projektų įgyvendinimo priemonės, kurios sudaro nuoseklų rinkinį.	14 straipsnio 1 dalies pakeitimas: Valstybės narės parengia nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, kuriuose išdėstoma atitinkamos valstybės narės 2021–2023 m. reformų ir investicijų darbotvarkė. Šie planai bus peržiūrėti ir reikiamu mastu pritaikyti 2022 m., kad būtų atsižvelgta į galutinį 2023 m. lėšų paskirstymą.
16 straipsnio 1 dalis Komisijos vertinimas	1. Vertindama ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pasiūlymą Komisija glaudžiai bendradarbiauja su atitinkama valstybe nare. Komisija gali pateikti pastabų arba paprašyti papildomos informacijos. Atitinkama valstybė narė pateikia prašomą papildomą informaciją ir, jei reikia, gali peržiūrėti planą iki oficialaus jo pateikimo.	Įterpta dalis: Aukščiausio vertinimo balo reikės suderinamumo su konkrečioms šalims skirtomis rekomendacijomis, taip pat valstybės narės ekonomikos augimo potencialo, darbo vietų kūrimo ir ekonominio bei socialinio atsparumo stiprinimo kriterijams. Būtina teigiamo vertinimo sąlyga taip pat yra veiksmingas indėlis į žaliąją bei skaitmeninę pertvarką.
17 straipsnio 1 dalis Komisijos sprendimas	1. Valstybei narei oficialiai pateikus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, Komisija per keturis mėnesius įgyvendinimo aktu priima sprendimą. Jeigu Komisija valstybės narės pateiktą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įvertina teigiamai, tame sprendime išdėstomi reformų ir investicinių projektų įsipareigojimai, kuriuos turi įgyvendinti valstybė narė, įskaitant tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, ir pagal 11 straipsnį skiriamas finansinis įnašas.	17 straipsnio 1 dalies pakeitimas: Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus Komisija įvertina per du mėnesius nuo jų pateikimo. Įterpta dalis: Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimą, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma įgyvendinimo aktu tvirtina Taryba; šį aktą ji stengiasi priimti per 4 savaites nuo pasiūlymo pateikimo.
19 straipsnio 3 dalis Finansinių įnašų mokėjimo, sustabdymo ir panaikinimo taisyklės	3. Įgyvendinusi Komisijos įgyvendinimo aktu patvirtintame ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nurodytas atitinkamas sutartas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, atitinkama valstybė narė pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą prašymą išmokėti finansinį įnašą ir, jei taikoma, paskolos dalį. Tokius mokėjimo prašymus valstybės narės gali teikti Komisijai du kartus per metus. Per du mėnesius nuo prašymo gavimo Komisija įvertina, ar patenkinamai pasiektos 17 straipsnio 1 dalyje nurodytame sprendime išdėstytos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės. Atliekant vertinimą taip pat atsižvelgiama į 17 straipsnio 6 dalyje nurodytą veiklos susitarimą. Komisijai padeda ekspertai. Jei Komisijos įvertinimas teigiamas, ji priima sprendimą, kuriuo leidžiama išmokėti finansinį įnašą pagal Finansinių reglamentą.	Įterpta dalis: Teigiamas mokėjimo prašymų vertinimas priklausys nuo to, ar bus tinkamai pasiektos atitinkamos tarpinės ir siektinos reikšmės. Komisija paprašo Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonės dėl to, ar tinkamai pasiektos atitinkamos tarpinės ir siektinos reikšmės. Ekonomikos ir finansų komitetas siekia bendro sutarimo. Jei išskirtiniu atveju viena ar daugiau valstybių narių mano, kad buvo labai nukrypta nuo atitinkamų tarpinių ir siektinų reikšmių, kurios būtų laikomos tinkamai pasiektomis, jos gali paprašyti, kad Europos Vadovų Tarybos pirmininkas perduotų klausimą svarstyti kitame Europos Vadovų Tarybos susitikime. Sprendimą dėl atitinkamų tarpinių ir siektinų reikšmių tinkamo pasiekimo vertinimo ir sprendimą dėl mokėjimų patvirtinimo Komisija priima laikydamasi nagrinėjimo procedūros. Jei klausimas buvo perduotas Europos Vadovų Tarybai, Komisija nepriima jokio sprendimo dėl atitinkamų tarpinių ir siektinų reikšmių tinkamo pasiekimo ir dėl mokėjimų

		patvirtinimo, kol kitame Europos Vadovų Tarybos susitikime šis klausimas išsamiai neišnagrinėjamas. Šis procesas paprastai netrunka ilgiau kaip tris mėnesius po to, kai Komisija paprašo Ekonomikos ir finansų komiteto pateikti nuomonę. Šis procesas vykdomas laikantis ESS 17 straipsnio ir SESV 317 straipsnio.
--	--	--

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos pasiūlymu dėl RRF ir 2020 m. liepos 21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadomis dėl pasiūlymo dėl RRF.

III PRIEDAS

Kitos susijusios Audito Rūmų nuomonės

- Nuomonė Nr. 1/2018 dėl 2018 m. gegužės 2 d. Komisijos pasiūlymo dėl reglamento dėl Sąjungos biudžeto apsaugos esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų;
 - Nuomonė Nr. 6/2018 dėl 2018 m. gegužės 29 d. Komisijos pasiūlymo dėl BNR, COM(2018) 375 final;
 - Nuomonė Nr. 10/2018 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės [COM(2018) 460 final];
 - Nuomonė Nr. 2/2020 dėl 2020 m. sausio 14 d. iš dalies pakeisto Komisijos pasiūlymo dėl BNR, COM(2020) 23 final;
 - Nuomonė Nr. 4/2020 dėl siūlomo REACT-EU reglamento ir Bendrųjų nuostatų reglamento, kuriuo reglamentuojami ESI fondai;
 - Nuomonė Nr. 5/2020 dėl 2020 m. sausio 14 d. ir 2020 m. gegužės 28 d. Komisijos pasiūlymų 2020/0006 (COD) dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas.
-

IV PRIEDAS

RRP įvertinimas

	Kriterijus	Reitingas	Pastabos
2.1	Numatoma, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas padės veiksmingai spręsti uždavinius , nustatytus atitinkamose konkrečiai valstybei narei skirtose rekomendacijose <...>, kurias Komisija <...> priėmė pagal Europos semestrą.	A: planu veiksmingai sprendžiami uždaviniai ir jis yra tinkamas atsakas B: planu iš dalies sprendžiami uždaviniai ir jis iš dalies yra tinkamas atsakas C: planu nėra sprendžiami uždaviniai ir jis nėra tinkamas atsakas	Galimas sutapimas, visų pirma su šiais kriterijais: — žaliąja pertvarka — skaitmenine pertvarka — ekonomikos augimo potencialu — darbo vietų kūrimu — ekonominiu ir socialiniu atsparumu
2.2	Plane yra priemonių, kuriomis veiksmingai prisidedama prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos arba dėl jos kylančių uždavinių.	A: dideliu mastu B: vidutiniu mastu C: menku mastu	Galimas dalinis sutapimas su 2.1 kriterijumi
2.3	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu numatoma padaryti ilgalaikį poveikį atitinkamai valstybei narei.	A: dideliu mastu B: vidutiniu mastu C: menku mastu	Galimas dalinis sutapimas su 2.1 kriterijumi (KŠSR savo esme yra gana ilgalaikės)
2.4	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu numatoma veiksmingai prisidėti prie valstybės narės ekonomikos augimo potencialo didinimo, darbo vietų kūrimo, ekonominio ir socialinio atsparumo didinimo , taip pat prie ekonominio ir socialinio krizės poveikio mažinimo ir ekonominės, socialinės bei teritorinės sanglaudos didinimo .	A: tikėtinas didelis poveikis B: tikėtinas vidutinis poveikis C: tikėtinas mažas poveikis	Galimas dalinis sutapimas su 2.1 kriterijumi
2.5	Valstybės narės pateiktas numatytų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano išlaidų bendros sumos pagrindimas yra pagrįstas, patikimas ir proporcingas tikėtinam poveikiui ekonomikai ir užimtumui.	A: dideliu mastu B: vidutiniu mastu C: menku mastu	Tai veikia sąlyga, o ne vertinimo kriterijus
2.6	Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos reformų ir viešųjų investicijų projektų įgyvendinimo priemonės, kurios sudaro darnius veiksmus	A: dideliu mastu B: vidutiniu mastu C: menku mastu	Galimas dalinis sutapimas su 2.1 kriterijumi
2.7	Atitinkamų valstybių narių pasiūlyta tvarka numatoma užtikrinti veiksmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, įskaitant siūlomas tarpines reikšmes bei siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius.	A: tinkama tvarka B: minimali tvarka C: nepakankama tvarka	Tai veikia sąlyga, o ne vertinimo kriterijus

Dabartinis pasiūlymas dėl bendro vertinimo		Pasiūlymas	
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas patenkinamas, jei	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas nepatenkinamas, jei	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas patenkinamas, jei	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas nepatenkinamas, jei
— 2.1 ir 2.2 kriterijų reitingas yra A, ir — kitų kriterijų – visi A arba daugiau A nei B ir nėra C.	— 2.1 ir 2.2 kriterijų reitingas – ne A, ir — kitų kriterijų – daugiau B nei A arba bent vienas C.	— 2.1 ir 2.2 kriterijų reitingas yra A, ir — kitų kriterijų – visi A arba daugiau A nei B ir nėra C.	— 2.1 ≠ arba 2.2 kriterijų kriterijaus reitingas – ne A, ≠ arba — kitų kriterijų – daugiau B nei A arba bent vienas C.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos pasiūlymu dėl RRF.